

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
-Републичка дирекција за воде-

УПРАВЉАЊЕ ВОДАМА

БЕОГРАД, ЈУЛ 2017. ГОДИНЕ

ИНТЕГРАЛНО УПРАВЉАЊЕ ВОДАМА

- **ДУГОРОЧНИ СТРАТЕШКИ ЦИЉ** - Постизање интегралног управљања водама, односно усклађеног водног режима на целој територији Републике Србије и обезбеђење таквог управљања водама којим се постижу максимални економски и социјални ефекти на правичан начин, уз разумевање потребе заштите и унапређења природних екосистема и уз уважавање процеса придруживања ЕУ и међународних споразума у области вода
- **ПОТРЕБНО ЈЕ:**
  - **значајно време** (више од две деценије, уз одговарајући приступ)
  - **изузетно велика улагања** (око једне милијарде €, на годишњем нивоу)
  - **људски ресурси** и стручни капацитети

ЉУДСКИ РЕСУРСИ

- **ЈАЧАЊЕ КАПАЦИТЕТА ИНСТИТУЦИЈА У СЕКТОРУ ВОДА ЈЕ НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ПРЕДУСЛОВ ЗА ИНТЕГРАЛНО УПРАВЉАЊЕ ВОДАМА**
- **МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ - РЕПУБЛИЧКА ДИРЕКЦИЈА ЗА ВОДЕ** – 20 запослених + 15 водних инспектора
- **МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, СЕКТОР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ** – 4 запослена + 1 задужен за брод лабораторију Аргус
- **ЈАВНА ВОДОПРИВРЕДНА ПРЕДУЗЕЋА, ЛОКАЛНА САМОУПРАВА** – **НЕДОВОЉАН БРОЈ СТРУЧНИХ КАДРОВА**

ДИРЕКТИВЕ ЕУ ИЗ ОБЛАСТИ ВОДА

- 2000/60/ЕС Оквирна директива о водама
- 2008/105/ЕС Директива о стандардима квалитета животне средине у области политике вода, са амандманима Директиве 2013/39/ЕС
- 2006/118/ЕС Директива о заштити подземних вода од загађења и погоршања квалитета
- Директива 2009/90/ЕС која прописује техничке спецификације за хемијску анализу и мониторинг статуса воде
- Директива 2008/56/ЕС о успостављању оквира за деловање заједнице у области поморске политике животне средине
- Директива 2007/60/ЕС о процени и управљању ризицима од поплава
- Директива 98/83/ЕС о квалитету воде намењене људској употреби
- Директива 2006/7/ЕС о управљању квалитетом воде за купање
- Директива 91/676/ЕЕС о заштити вода од загађења узрокованог нитратима из пољопривредних извора
- Директива 91/271/ЕЕС о третману комуналних отпадних вода

РОКОВИ ЗА ТРАНСПОЗИЦИЈУ

ЗАКОНОДАВСТВО ЕУ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
2000/60/ЕС – ЕУ WFD						
2008/105/ЕС – ЕУ EQS						
2006/118/ЕС – ЕУ GW						
2009/90/ЕС – ЕУ MON						
2008/56/ЕС - ЕУ MS FD						
2007/60/ЕС – ЕУ FD						
98/83/ЕС – ЕУ ВОДА ЗА ПИЋЕ						
2006/7/ЕС – ЕУ ВОДА ЗА КУПАЊЕ						
91/676/ЕЕС - ЕУ ND						
91/271/ЕЕС - ЕУ UWWTD						

РОКОВИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

СЕКТОР ВОДА	ПРЕДПРИСТУПНИ ПЕРИОД	ТРАНЗИЦИОНИ ПЕРИОД						
		2021	2022	2027	2032	2033	2034	2041
ЕУ ЗАКОНОДАВСТВО	2015-2020							
2000/60/ЕС – ЕУ WFD								
2008/105/ЕС – ЕУ EQS								
2006/118/ЕС – ЕУ GW								
2009/90/ЕС – ЕУ MON	2017							
2008/56/ЕС - ЕУ MS FD								
2007/60/ЕС – ЕУ FD								
98/83/ЕС – ЕУ ВОДА ЗА ПИЋЕ								
2006/7/ЕС – ЕУ ВОДА ЗА КУПАЊЕ								
91/676/ЕЕС - ЕУ ND								
91/271/ЕЕС - ЕУ UWWTD								

ПРОЦЕНА ТРОШКОВА

Директива	Номинална инвестиција (мил. Е)	% од укупног износа	Пуна усклађеност
91/271/ЕЕС - EU UWWTD	4,962	64%	2041
98/83/ЕС – EU ВОДА ЗА ПИЋЕ	2,000	26%	2034
91/676/ЕЕС - EU ND	819	11%	
УКУПНИ ТРОШКОВИ ИНВЕСТИЦИЈЕ	7,781	100%	

- ✓ Процене за Директиву о третману комуналних отпадних вода и засноване су на детаљнијој анализи спроведеној током 2014. године
- ✓ За Директиву о квалитету воде намењене људској употреби, засноване су на процени

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

- **ЈАВНИ ФОНДОВИ** – државни, покрајински и буџети локалних самоуправа
- **ФОНДОВИ ЕУ (IPA), БИЛАТЕРАЛНА САРАДЊА:** Шведска, Холандија, Норвешка, Чешка, Словачка...
- **БЕСПОВРАТНА СРЕДСТВА ДОНАТОРА / КРЕДИТИ**
  - EU WBIF – грант средства Западно балкански инвестициони оквир – национални и регионални пројекти
  - IFIs – међународне финансијске институције – зајмови и грантови
  - TAIEХ – Инструмент Европске уније за техничко јачање капацитета (радионице, студијске посете)
  - Twinning – Експерти држава чланица ЕУ проводе 1-2 године у земљи како би са партнерима поделили своје стручно искуство из одређених области
  - ECRAN – програм регионалне сарадње, PLAC

ЕУ ПРОЈЕКТИ

- PLAC – Policy and Legal Advice Center
- TAIEХ – Technical Assistance Information Exchange Office
- ECRAN – Environment and Climate Regional Accession Network
- EAS (1,2) - Implementation of Environmental Approximation Strategy - у оквиру EAS 2 – ИЗРАДА DSIP-а за:
  - 2000/60/EC Оквирну директиву о водама
  - Директиву 98/83/EC о квалитету воде намењене људској употреби
  - Директиву 91/676/EEC о заштити вода од загађења узрокованог нитратима из пољопривредних извора
  - Директиву 91/271/EEC о третману комуналних отпадних вода
- ENVAP (1,2,3) – Environmental Accession Project (билатерална сарадња са Краљевином Шведском)

ЛИСТА ПРИОРИТЕТНИХ ПРОЈЕКТА

СЕКТОР: ЖИВОТНА СРЕДИНА

Подсектор: Управљање водама и Управљање ризиком од поплава

- Група 1 – Спремни за тендерски поступак и реализацију инвестиције
  - Група 1а – пројекти са припремљеном техничком документацијом, спремни за припрему или спровођење тендерског поступка;
  - Група 1б – пројекти чија је припрема техничке документације у току и који су након припремљене техничке документације спремни за тендерски поступак.
- Група 2 – Спремни за припрему техничке документације
  - Група 2а – пројекти са завршеном планском документацијом и спремним предусловима за решавање имовинско-правних питања;
  - Група 2б – пројекти са недостацима у просторној планској документацији и нерешеним предусловима за решавање имовинско-правних питања.

ПЛАН УПРАВЉАЊА ВОДАМА

- **Међународна комисија за заштиту реке Дунав (ICPDR)**
  - Први План управљања сливом реке Дунав (10. децембар 2009. године)
  - Други План управљања сливом реке Дунав (9. децембар 2015. године)
  - Интегрални План управљања сливом реке Тисе (11. априла 2011. године)
- **Међународна комисија за слив реке Саве (ISRBC)**
  - План управљања сливом реке Саве (2. децембар 2014. године)
- **Предлог плана управљања водама за слив реке Дунав на територији Републике Србије завршен је у децембру 2015. године – НИЈЕ У СКЛАДУ СА ОДВ**
  - водотоци на сливовима $>500 \text{ km}^2$
  - све прекограничне водотоке чија је сливна површина $> 100 \text{ km}^2$
- **2021 - План управљања водама на територији Републике Србије**
  - водотоци на сливовима $>10 \text{ km}^2$

ПРЕЛИМИНАРНА ПРОЦЕНА РИЗИКА ОД ПОПЛАВА

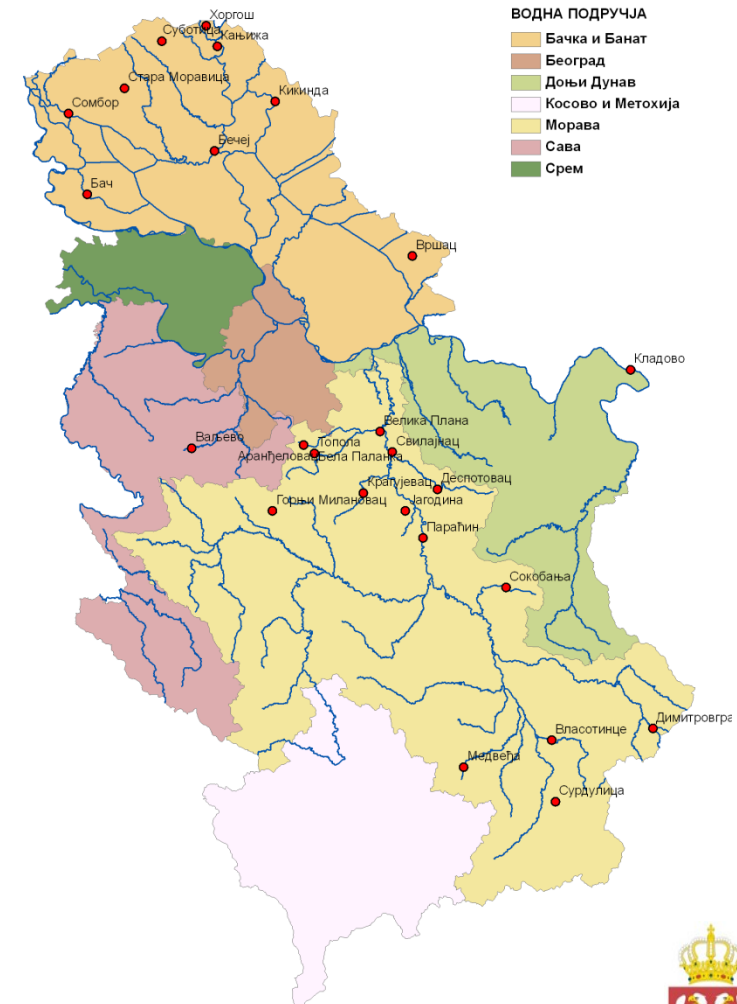
- Урађена 2012. године за територију Републике Србије
- Циљ - одређивање значајних поплавних подручја као подручја на којима постоји или би се могао појавити значајан ризик од поплава са штетним последицама по здравље људи, животну средину, привредне активности и културно наслеђе.
- Одређено је укупно 99 значајних поплавних подручја
- За поплавна подручја на којима постоје или се могу јавити значајни ризици од поплава израђују се:
  - **Карта угрожености:** границе поплавног подручја за поплаве различитог повратног периода, дубина/ниво и брзина/проток воде по потреби,
  - **Карта ризика од поплава:** могуће штетне последице поплава на здравље људи, животну средину, културно наслеђе, привредну активност и друге инф. од значаја за управљање ризиком од поплава
- План управљања ризицима од поплава израђује се на основу карата угрожености и карата ризика од поплава - 2021

ПОСТОЈЕЋЕ ПРЕЧИШЋАВАЊЕ

У насељима са више од 2000 становника:

- Изграђено око 44 постројења;
- Око 32 у функцији;
- 8 ради у складу са пројектним параметрима;
- Мање од 8% становништва добија адекватан третман;
- значајан притисак на статус вода су непречишћене комуналне и индустријске отпадне воде као и загађења од пољопривреде.

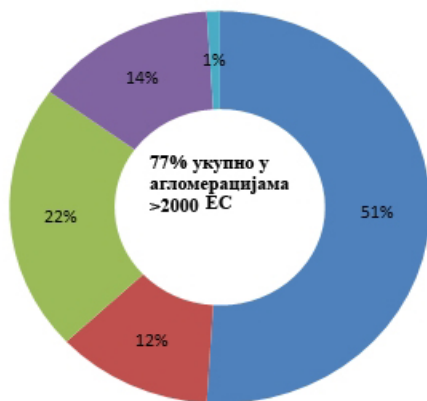

ПРЕЛИМИНАРНО ОДРЕЂЕНЕ АГЛОМЕРАЦИЈЕ

315 веће од 2000 ЕС

73 мање од 2000 ЕС

Дистрибуција становништва у агломерацијама

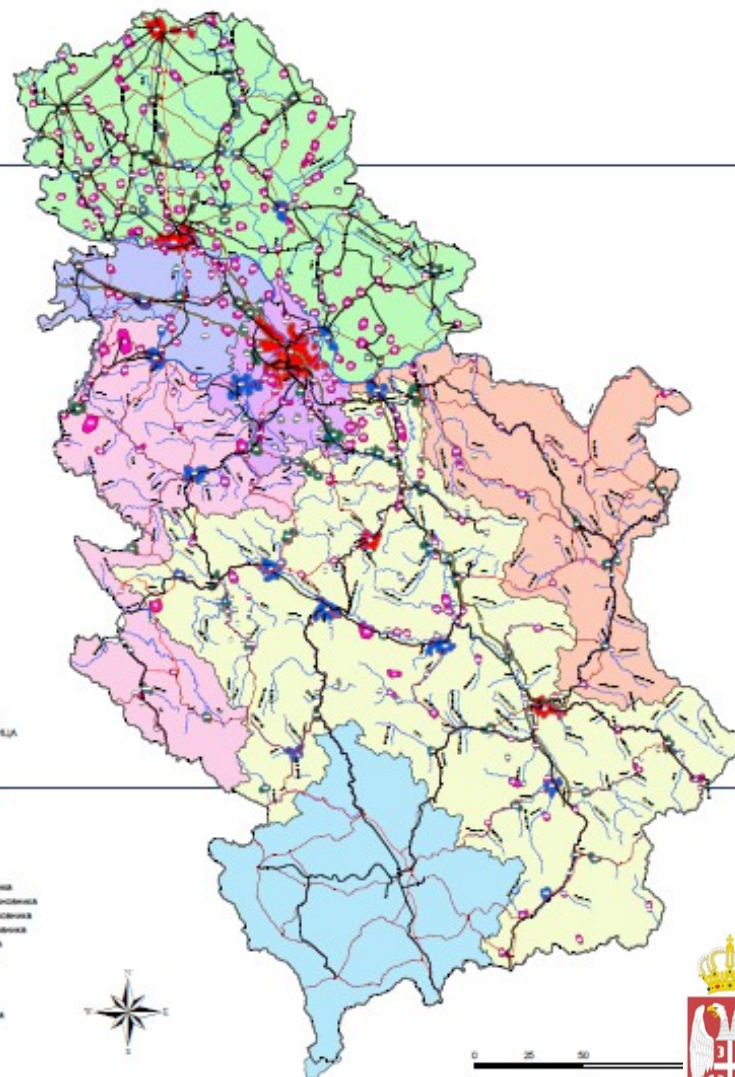
Величина агломерације ЕС

- >100000
- 50000 до 100000
- 10000 до 50000
- 2000 до 10000
- 500 до 2000 са канализацијом

Број

- 15
- 15
- 86
- 199
- >4200

*ЕС - еквивалент становника

ПРЕДУСЛОВИ ЗА РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ

- ▣ Вишегодишње инвестиционо планирање (инвестиције се планирају краткорочно);
- ▣ База података о степену изграђености, врсти, стању и функционалности јавне канализације (мрежа/постројења) као основ за техничко технолошка решења и ниво инвестиција (оскудни подаци);
- ▣ Добра процена инвестиција, приоритета и имплементационих рокова, технолошких решења (у складу са БАТ), припрема урбанистичко-планске и техничке документације;
- ▣ Реформа јавних комуналних предузећа - Спремност јавних комуналних предузећа да управља системима .

ИЗАЗОВИ

- ✓ **Предуслов за постизање дугорочних и стратешких циљева у свим водним областима и гранама је успостављање одговарајућег система управљања водама и јачање капацитета институција у сектору вода**
- ✓ Успостављање **стабилног финансирања** уз уважавање економске моћи становништва и привреде и увођење принципа „корисник плаћа“ и „загађивач плаћа“
- ✓ **Комплетирање правне регулативе** укључујући и процес хармонизације са регулативом ЕУ
- ✓ **Доношење планских докумената** из области управљања водама до 2021. године (План управљања водама за слив реке Дунав и План управљања ризицима од поплава)

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

www.rdvode.gov.rs